

VERKLARING PC 333

Paritair Comité voor toeristische attracties

Zoals vele andere sectoren, werden de ondernemingen van het Paritair Comité voor toeristische attracties (PC 333) zwaar getroffen door de coronacrisis.

In bepaalde ondernemingen werd ondanks alles voortgewerkt via het toepassen van de regels in verband met social distancing en telewerk. Andere ondernemingen die onder het PC vallen daarentegen, zijn de laatste weken dicht gebleven.

Om de economische gevolgen maximaal te beperken en om een geleidelijke heropstart in gezonde en veilige omstandigheden te vergemakkelijken, hebben de sociale partners op de vergadering van de Hoge Raad voor preventie en bescherming op het werk een generieke gids uitgewerkt om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te voorkomen. Intussen heeft de Groep van tien deze gids goedgekeurd en overgenomen. Het is een gedetailleerde tool met concrete preventiemaatregelen die de sectoren en bedrijven in staat moet stellen om hun werknemers (opnieuw) aan het werk te zetten in zo veilig mogelijke omstandigheden, waarbij het risico op besmetting maximaal wordt beperkt.

De sociale partners van PC 333 roepen de bedrijven en de werknemers op om de generieke gids te gebruiken en na te leven. De gids moet ook dienen als inspiratiebron voor de ondernemingen die hun activiteiten niet onderbroken hebben en die al op eigen initiatief de nodige maatregelen hebben getroffen.

Zoals deze generieke gids onderstreept, moeten de overlegorganen in deze ondernemingen, zoals het comité voor preventie en bescherming op het werk of de vakbondsafvaardiging, elk op basis van hun respectievelijke bevoegdheden, of bij ontstentenis de werknemers zelf, nauw betrokken worden bij het selecteren en het uitrollen van deze maatregelen. Ook de interne en/of externe preventiedienst moet hierbij in de mate van het mogelijke worden betrokken.

BIJKOMENDE SECTORALE MAATREGELEN

Paritair Comité voor toeristische attracties

Inleiding

De ondernemingen van het Paritair Comité voor toeristische attracties zijn ondernemingen die soms verschillende activiteiten uitoefenen. Daardoor vallen de werknemers binnen eenzelfde onderneming onder verschillende paritaire comités (302, 139,...).

Omdat niet alle activiteiten van de toeristische attracties volgens dezelfde timing heropgestart kunnen worden, moet een reeks maatregelen gepland worden met het oog op een gedeeltelijke hervatting van de activiteiten. De hieronder beschreven maatregelen moeten de sector aansturen bij de opstart van hun opening voor het publiek waarbij ze vanzelfsprekend alle beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad maar ook alle regionale maatregelen die hen zouden worden opgelegd, moeten naleven.

Dit document bevat een reeks maatregelen die aan de toeristische attracties worden opgelegd, dit houdt in aan de ondernemingen, de werknemers en het publiek. Deze maatregelen zijn cumulatief en worden voorgesteld vanuit de invalshoek van een bezoeker aan een toeristische attractie.

Zij zijn in de eerste plaats toegespitst op de onontbeerlijke social distancing. In dat verband moeten de leden van een gezin dat onder hetzelfde dak woont, zich bij hun bezoek niet houden aan de onderlinge social distancing. De maatregelen zijn ook gebaseerd op het contingent bezoekers, het onder controle houden van de bezoekersstromen en het verbod op het samenstellen van groepen bezoekers via begeleide bezoeken.

Tenslotte wordt aanbevolen om de toegang maximaal te regelen met reservaties. Daartoe moet de online verkoop van tickets aangemoedigd worden om een ongecontroleerde toestroom van bezoekers aan de ingang van toeristische attracties te voorkomen. Het moet bovendien mogelijk zijn om telefonisch te reserveren zodat alle doelgroepen de kans krijgen om toeristische attracties te bezoeken.

De werkgever moet zorgen voor de beschermingsmiddelen voor de werknemers die vereist zijn voor het uitvoeren van hun functie.

Toegang tot de attractie (wachtrijen)

- ✓ Social distancing: via grondmarkering en/of versperringen (nadar, lint, koord,...) en de aanwezigheid van bewakingspersoneel dat moet toezien op de naleving van deze distancing.
- ✓ Maatregelen voor het personeel: interne personeelsleden die instaan voor het toezicht moeten duidelijk herkenbaar zijn (kledij, badge,...) en opgeleid zijn voor deze taak. De betrokken personeelsleden moeten uitgerust zijn met een mondmasker, handschoenen indien nodig en hydroalcoholische gel. Mondmaskers kunnen eventueel aangevuld worden met face shields waar nodig. Face shields kunnen evenwel mondmaskers nooit vervangen."
- ✓ Een andere doeltreffende oplossing kan schuilen in het inschakelen van een externe bewakingsfirma met inachtneming van dezelfde veiligheids- en hygiënevoorschriften die vereist zijn.
- ✓ Maatregelen voor het publiek: regelmatig ontsmetten van de middelen om de wachtrijen onder controle te houden, borden (FR/NL/DE) met vermelding van de hygiënemaatregelen die gerespecteerd moeten worden alsook de specifieke voorwaarden voor bezoek (openingsuren,

beperkingen,...).

Kassa's

- ✓ Social distancing: grondmarkering.
- ✓ Maatregelen voor het personeel: transparante scheidingswanden in plexiglas of bescherm schild, handschoenen indien nodig, hydroalcoholische gel moet ter beschikking staan. Mondmaskers kunnen eventueel aangevuld worden met face shields waar nodig. Face shields kunnen evenwel mondmaskers nooit vervangen."
- ✓ Maatregelen voor het publiek: hydroalcoholische gel aan de kassa's, aanmoedigen van het betalen met de bankkaart met of zonder contact en regelmatig ontsmetten van het toetsenbord van de betaalterminal.

Vervoer

Bepaalde toeristische attracties zorgen zelf voor het vervoer van hun bezoekers voor een gedeelte van hun activiteit zoals bijvoorbeeld het gebruik van een autocar of trein voor rivierafdalingen met de kajak. In dat verband verbindt de sector er zich toe om de voorschriften toe te passen die worden opgelegd aan de openbare vervoersmaatschappijen (De Lijn, MIVB, TEC, NMBS,...).

Voor bepaalde activiteiten is het vervoer zelfs het essentieel onderdeel van de attractie: boottochten op de rivieren, toeristische treinen,... Voor die laatste zal het publiek onder het gezag worden geplaatst van de persoon die verantwoordelijk is voor de toepassing van de maatregelen inzake sociale distancing. Die persoon moet duidelijk herkenbaar zijn (kledij, badge,...) en opgeleid zijn voor deze taak. Bovendien moet hij/zij uitgerust zijn met een mondmasker, handschoenen indien nodig en beschikken over hydroalcoholische gel. Mondmaskers kunnen eventueel aangevuld worden met face shields waar nodig. Face shields kunnen evenwel mondmaskers nooit vervangen.

Binnen de attractie

- ✓ Social distancing: iedere toeristische attractie moet bepalen hoeveel personen zij maximaal **tegelijk** kan verwelkomen met inachtneming, **op elk moment**, van de social distancing. Per tijdsblok moet dus een bezoekersquotum worden bepaald. Het parcours van het bezoek moet zodanig worden uitgetekend dat bezoekers mekaar nooit kunnen kruisen (bezoek in enkele richting) door middel van grondmarkering en pijlen in combinatie met toezicht door gemachtigde personeelsleden.

Een paar voorbeelden:

Kajaks: uitbating van een enkel stuk van de rivier per exploitant of verplichte coördinatie tussen verschillende operatoren die eenzelfde stuk volledig of gedeeltelijk uitbaten met de aanwezigheid van een verantwoordelijke inzake social distancing bij het vertrek en op het einde van de activiteit om elke vorm van volkstoeloop te voorkomen. Deze verantwoordelijken moeten duidelijk herkenbaar zijn (kledij, badge,...) en voor deze taak opgeleid zijn. Bovendien moeten zij uitgerust zijn met een mondmasker en/of bescherm schild, handschoenen indien nodig en beschikken over hydroalcoholische gel.

Avonturenparken: verbod op bezoeken in groep, monitoren verspreid over het parcours op vaste posten. Deze monitoren zullen verantwoordelijk zijn voor de social distancing en de veiligheid. Deze verantwoordelijken moeten ook duidelijk herkenbaar zijn (kledij, badge,...) en opgeleid zijn voor deze taak. Bovendien moeten zij uitgerust zijn met een mondmasker en/of bescherm schild en beschikken over hydroalcoholische gel. Iedere bezoeker moet in beweging blijven zodat de social distancing gerespecteerd kan worden.

Musea: aantal audiogidsen beperkt tot de vastgestelde bezoekerscapaciteit (ontsmetten na elk gebruik), eventueel beperken van het aantal bezoekers in functie van het aantal m² in elke zaal.

- ✓ Maatregelen voor het personeel: voor het personeel dat in contact komt met de bezoekers; dragen van een mondmasker, handschoenen indien nodig, hydroalcoholische gel moet ter beschikking staan. Mondmaskers kunnen eventueel aangevuld worden met face shields waar nodig. Face shields kunnen evenwel mondmaskers nooit vervangen.”.
- ✓ Maatregelen voor het publiek: hydroalcoholische gel beschikbaar op verschillende punten van de attractie, systematisch ontsmetten van de individuele uitrustingsstukken die verschillende malen per dag gebruikt worden (audiogids, didactisch materiaal, koptelefoons, draagriemen, zitjes,...) en regelmatig ontsmetten van de andere collectieve uitrustingsstukken (knoppen en interactieve schermen, veiligheidsstangen, leuning, balustrades,...), aanplakken van de richtlijnen en maatregelen inzake hygiëne op verschillende plaatsen van de attractie (hygiënevoorschriften, specifieke verwerking van afval,...).

Bijhorende diensten van de toeristische attractie

- ✓ Toiletten: regelmatig poetsen van de toiletten met een persoon per sanitair blok die verantwoordelijk is voor het toezicht op de social distancing en de hygiëne. Verbod op het gebruik van de automatische handdrogers met blaassysteem en collectieve handdoeken. Gebruik van papier voor eenmalig gebruik in een verdeler dat in de gesloten vuilnisbakken moet gedeponeerd worden. Gebruik van vloeibare zeep via een verdeler en van hydroalcoholische gel via een verdeler.
Maatregelen voor het personeel: voor het bewakingspersoneel en voor het onderhoudspersoneel, dragen van een mondmasker, handschoenen indien nodig, hydroalcoholische gel moet ter beschikking staan. Mondmaskers kunnen eventueel aangevuld worden met face shields waar nodig. Face shields kunnen evenwel mondmaskers nooit vervangen.”
- ✓ Als binnen de aanverwante diensten (opbergkastjes, kleedkamers, douches, toiletten, boetieks,...), de social distancing en de aanbevolen hygiënische maatregelen niet gewaarborgd kunnen worden, moet de toegang tot deze diensten geblokkeerd worden.
- ✓ Voor de cateringdiensten, zal de sector de instructies naleven die voor de HORECA zullen worden bepaald.
Zijn uitsluitend toegestaan afhaalmaaltijden (take-away) tijdens de gebruikelijke openingsuren. Als er buiten moet gewacht worden, moeten de klanten ook de maatregelen inzake social distancing respecteren. Het terrasmeubilair moet binnen opgeborgen worden en mag niet gebruikt worden.
Automatische verdelers zijn toegestaan. Er moet voorzien worden in verdelers van hydroalcoholische gel, regelmatig ontsmetten en de installeren van accommodatie zodat social distancing mogelijk is.
Maatregelen voor het personeel: voor het bewakingspersoneel en voor het onderhoudspersoneel, dragen van een mondmasker, handschoenen indien nodig, hydroalcoholische gel moet ter beschikking staan. Mondmaskers kunnen eventueel aangevuld worden met face shields waar nodig. Face shields kunnen evenwel mondmaskers nooit vervangen.